

Inhaja vsek dan raz
mediji in prenoblj.

Entered daily except Sun
days and Holidays.

TO-YEAR XIX.

Cena lista
je 25.00

Entered as second-class matter January 22, 1910, at the post-office
at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., petek, 31. decembra (December 31,

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 2, 1917, authorized on June 25, 1918.

RADIO V SLUŽBI DELANCEV IN FARMARJEV

čaka delavska radio-postaja
govori vsak teden po enkrat v
interesu kooperacije med de-
lavci in farmarji.

Chicago, Ill. — Čaka delavska
federacija se bo odslej
služila novega sredstva, da
daja farmarje in delavce na
spodarskem polju.

Federacija je dala na razpo-
ro svojo radio-postajo enkrat
teden, da bodo po eno uro go-
vili govorniki farmarskih u-
ni, zadružnih organizacij in
emogovnika, ki ga lastuje ru-
rska organizacija v Herrinu.

Listo govornikov sestavlja
farmarska delavska borza, ki
zpečava produkte teh zadruž-
nih organizacij in skrbi za
razdelitev produktov med unijami
njenimi člani.

Ta teden je govoril državni
senator M. L. Bowman iz Iove

unijkem tržnem načrtu farmar-
skih produktov za državo Iovo.
Inoli teden je govoril glavni

adornik jabolk distriktnega
zadružnega društva Wenatchee
Wash.) Pojasneval je, kako

azno se ta jabolka odbirajo,
reden odidejo na trg. Farmar-
ska-delavska borza v Chicagu

zpeča sto milijonov teh ja-
bolk. Na vsakem zaboju je pri-
snjena unajska znamka farmar-

nije. Nadzornik je povedal,
vsaka družina prihrani,

pi ta jabolka, ki se pro-
po pet centov komad.

ka delavska borza pro-
stavi v Chicagu vsake-

zaboj jabolk, v kate-
deset jabolk, za tri

a prične govoriti

oko sredo zvečer. O-
prejemniku je treba

WCFL 491.5 metrov

in farmarji in delavci, ki žive v
vsi stomijskem okrožju, lahko

poslušajo, kaj so dosegli far-
marse zadružne organizacije na
spodarskem polju s pomočjo

farmarske delavske borze.

Govorniki, ki se bodo menjali
na oddajni postaji, bodo zasto-
pali Kansaško mlekarško unijo,

farmarske unije v Minnesoti in
v obeh Dakotah, Cooperative

Trading kompanijo iz Wauke-
gan, Ill., Zadružno velenakupno
družbo v Superiorju, Wis., za-
drugo Roseland v Ohiju, čeho-
slovaške in italijanske zadruge v

Chicagu. Kdor želi imeti listo

govornikov, naj se obrne na na-
lov: Farmer-Labor Exchange,

room 703, 166 W. Washington

St., Chicago, Ill.

Potres uničil 3 mesta

Potresna katastrofa
v Ekvadorju.

Guayaquil, Ecuador, 30. dec.
Silen potres je včeraj uničil
mesto Gachucal, Aldano in Na-
ranjito. Škoda bo značila dva
milijona dolarjev. Podrobnosti

zivljenskih izgub še niso

znan.

Suhaci navalili na mokro
mestece.

Hurley, Wis. — To mestece s
tri tisoč in pol prebivalci je zna-
mo kot najmokrejše v republiki.
V poneljek so zvezni agentje

učili v preto ter zaprli 29 piv-
nic, ki so kar na debelo in dro-
boj prodajale pijače vseh vrst.

Ker gre s pijačo tudi razgraja-
je, umetno, da je mestece
znan kot najduhovitejše v pre-
tepih.

Fašisti ubili duhovna.

London, 30. dec.—Vest iz Ri-
ma se glasi, da so fašisti včeraj
napadli in tako pretepli župnika

Sante Scarpa v Anflirani, da je

PROSVET

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDN

Chicago, Ill., petek, 31. decembra (December 31,

Preobrat v nikaragviški politiki zvezne vlade

Državni tajnik Kellogg je na protest senatorjev vtaknil
oboroženo pest v žep in naznana, da izpremeni sta-
ličče državnega departmента napram Centralni Ame-
riki.

Washington, D. C.—Kakor
vse kaže, se je državni tajnik
Kellogg ustrašil viharja v sena-
tu, s katerim je zagrozil senator
Borah, pa je položil—vsaj zaen-
krat—politiko oborožene pesti
napram Nikaragvi na polico.
Kakor je bilo 29. decembra u-
radno pojasnjeno, pomeni ta
preobrat sledete:

Adolfo Diaz, reakcijonalni
predsednik Nikaragve, katerega
je še gorkega priznala ameriška
vlada, bo moral sam bojevati
svoje bitke z liberalnimi vstaši.
Vlada Združenih držav bo gluha
za njegove milie prošnje, da mu
naj ameriške čete pomagajo po-
raziti zmagovalne čete nasprotnega
predsednika dr. Sacase, ka-
terega je priznala Mehika.

Združene države ne bodo več
materialno pomagale nobeni
frakciji do oblasti v republikah

Kitajske unije pomaga- jo graditi novo Kitajsko

Stara Kitajska se ruši in podira,
na njenih razvalinah se pa
graditi nova in moderna dr-
žava.

Hankow, Kitaj. — Federacija
delavskih strokovnih društev je
pričela nastopati javno. Nastal-
jena je v velikem poslopu in
raz poslopu vihra zastava na-
rodne ljudske stranke.

Unija v centralnem Kitaju so
se zadnje štiri mesece bojevale
proti izkoriscanju in potlačevan-
ju od strani severnih genera-
lov tajno in na podzemski na-
čin. Ti generali so dobivali de-
narno pomoč od tujezemskih sil.

Maršal Vupejfu je leta 1923 dal
usmrtili organizatorje in vodi-
telje organizacije uslužencev

Peking-Hankow železniške druž-
be. Od leta 1922 so se tajno or-
ganizirali rikšarji. Njih organi-
zacija šteje šest tisoč članov.

Organizirali so se tobačni delav-
ci in železniški postajni usluž-
benici. Organizirali so se tudi
tekstilni delavci, toda njih orga-
nizacija je majhna.

Ko je armada ljudske stranke
zasedila Naijang in Vučang, so
napočili novi dnevi za kitajске
delavce. Kantonška vlada, ki slo-
ni na Sunjatsenovih principih,
ki v prevodu pomenijo svobodo,
bratstvo in enakost, ne daje le
zaščite delavstvu, ampak ga
spodbuja k organizaciji.

TRINAJSTKRATNI MORILEC NAPRAVIL IZPOVED.

V Texasu je ubil devet oseb,
v Kaliforniji pa štiri.

Farwell, Tex. — Okoli okrajne
ječe so pomnožili straže, kajti
v okrajni ječi se nahaja far-
mar George J. Hassel, ki je pri-
stal, da je ubil trinajst oseb.

Na svoji farmi je ubil svojo
ženo in njenih osem otrok. V
Kaliforniji je pa umoril neko že-
no in njene tri otroke. Odklonil
je imenovati imena žrtev v Ka-
liforniji.

V svoji izjavi pravi, da ne ve,
zakaj je ubil svojo ženo in svoje
pastorke. Dejal je, da je ubil
svojo ženo, ker mu je očitala,
da intimno občuje z njeno hčer-
ko. To ga je tako ujezilo, da je
pograbil kladivo in jo ubil. Nato
je pričel daviti otroke in stre-
ljati nanje, dokler niso bili vsi
mrvi. Skopal je veliko jamo, na-
kar je zmetal vanjo trupla.

Hassel si je z nožem prizad-
jal velike rane. Zdravniksi so pri-
vo misili, da so smrtna, a pokazalo
se je, da bo Hassel okrevl.

Fašisti ubili duhovna.

London, 30. dec.—Vest iz Ri-
ma se glasi, da so fašisti včeraj
napadli in tako pretepli župnika

Sante Scarpa v Anflirani, da je

MELLON VIDIL LE ROŽNATE RAZMERE

Trobenta, oznanjujoča prosperi-
tet, poje dan za dan. — Ni-
če ne vidi slabih razmer far-
marjev na zapadu.

Washington, D. C.—Bela hi-
ša je podala izjavo, ne da bi o
predmetu razpravljala, da so go-
spodarske razmere zdrave v
Združenih državah.

Predsednik Coolidge je kon-
cem leta zelo zadovoljen z raz-
merami, kakršne so, toda prero-
kovanje noči, kakšna bo bodočnost.

Delavski tajnik je njega in-
formiral, da so za delavce zopet
boljše prilike, da dobe delo. Po-
sebno se to opaža na vzhodu.
Brezposejni delavci bi seveda
zapeli drugo pesmico, kako lah-
ko je v teh rožnatih razmerah
dobiti delo.

O predsedniku Coolidgeju pravi,
da realizira, da farmarji za
svoje produkte ne dobe visoke
cene, toda on meni, da si far-
marji lahko pomagajo s prido-
bitvami prejšnjih let.

Farmarji stokajo o slabih ča-
sih, odkar so bankirji po vojni
pričeli pritiskati cene farmarskih
produkrov nizvod.

Zakladniški tajnik Mellon me-
ni, da je prosperiteta posetila
deželo.

Farmarji in delavci pa s sve-
tko očitno prosperitetu pri be-
lem dnevu, pa jo ne morejo najti.

Bedne razmere čas- tev delavcev

Neizučeni delavci ne zaslužijo še
25 centov na dan. — Otroci
pod štirinajstom letom garajo
v tovarni za vžigalice.

Sangaj, Kitaj. — Neizučeni
delavci v Sangaju ne zaslužijo
niti pet in dvajset centov na
dan. Ti delavci ne žive, ampak
le životarijo v temnih, nezdravih
in brlogom podobnih bajtah, ki
jih ne varujejo mraza. Njih
hrana je borna in nikakor ne za-
dostuje za prehranitev. Ti delavci
so večinoma analfabeti, to-
da njih pamet je dobro razvita,
njih potrepšljivost je pa pri kra-
ju. Na tisoče teh delavcev je
zdaj organiziranih v delavskih
strokovnih organizacijah, v ka-
terih so organizirane skoraj tri
četrtine vsega delavstva v San-
gaju.

Otroci, ki še niso starci štirinajst
let, delajo v tovarnah za
vžigalice. Oni polagajo vžigalice
v Škatljice. Teh otrok je v
enih samih tovarni okoli šest sto.
Pomakajo pa vžigalice odražen-
i delavci.

Otroci in žene delavci doma.
Casnikarski poročalec nekega
lista je naletel v neki hiši na
ženo in dva otroka v starosti
treh in pet let, ki so hiteli z de-
lom. Njih celodnevni zasluzek pa
znaša komaj deset centov. Toda
žena in otroka morajo delati tr-
do ves dan, da vsi skupaj zaslužijo
komaj deset centov.

KONFERENCA DELAVSKE
FARMARSKE STRANKE SE
VRŠI V MES. JANUARJU.

Konferenca se bo bavila s pro-
gramom za poduk in organi-
zacijskim statutom.

St. Paul, Minn. — Farmsarska
delavska stranka bo obdržala
svojo konferenco dne 17. janu-
arja prihodnjega leta. Konfe-
renco je sklical odbor stranke.

Rešila bo pa tudi druge važne
zadeve, ki so za organiziranje
farmarjev izredno važne. Konfe-
renca se bo pečala tudi s tak-
tičnimi vprašanji.

Atene, 30. dec.—Tukaj poro-
čajo, da Ahmed Zogu, predsed-
nik Albanije, išče pomoči v Ita-
lijii, da bi se proklamiral za kra-
jica.

Landisov od- ske delavce

Nekdaj arrogantni Mečanski bie-
mitej se čmeri in joka za njih
— Njegov jok in stok ga
vzpostavlja znova na noge.

Chicago, Ill. — Takozvani ink-
čanski komitej, ki je pred
tem leti samega sebe vzpostavljal
kot zaščitnika vseh stavbinskih
podjetnikov, je zelo klaver-
obil, ker so organizacije stan-
binskih delavcev podpisale n-
pogodbe za tri leta s podjetji.

V svoji pobitosti in žalosti so
zbrala v velikih dnevnikih za-
moč, da pomagajo Landisovemu
odlokmu zopet do veljave.

"Stavbinski podjetniki,
priznajo Landisov odlok, so o-
pravičeni do vašega sodelova-
nja," se čita v tretji koloni.

"Podpira jih mečanski komitej,
da se izvede Landisov odlok. Ta

Vihar v senatu radi za- strupljenega alkohola

Senator Edwards pravi, da vlada
ubija ljudi, ker zastrupila in-
dustrijski alkohol. Zahteva
preiskavo.

Washington, D. C.—Senzacioni-
alno razkritje, da je številne
smrtne slučaje vsled žganja za-
krivila zvezna vlada, ker je od-
redila primešavanje lesenega al-
kohola in drugih strupov zalo-
gam alkohola v industrijske
svr

Delavci, duševni in ročni, bodo šele takrat deležni sadow svojega dela, kadar bo odpravljen kriični kapitalistični gospodarski sistem in ga nadomesti socialistični, v tem bo imel vsak ročni in duševni delavec pravico do ine vrednosti svojih produktov.

SLIKE IZ NASELDIN

Silvestrov večer v dvorani
S. N. P. J.

Chicago. — Kakor na vsakega leta zvečer, tako tudi soj priredi socialistični klub veliko zabavo v dvorani S. P. J. D. polnoči bosta ples prosta zabava, nato pa ponavimo novo leto z običajno nočno sceno. Na programu prilogija "Včeraj, danes in jutri" spisal Ivan Molek, katero izvajali John Olip, Joško in Tillie Beniger. Ne zelite te lepe prilike. — Odber.

Veseli Miklavž večer.

Springfield, Ill. — Dne 25. je bila slovenska veselica v članjem narodnem domu. Že o nisem bil na nobeni veseli zato je menda ta napravljena tako prijeten vtis. Je tudi bilo prijetno. Vesel je skalo, goči pa so igrali v komade. Vmes je bilo večje. Miklavž itd.

Sedel sem poleg neke ženske in jo obgovoril, kako prijetno je noc za stare in za mlade, ki se znajo spreteti vrteti. (Jaz sam pa ne znam.) Komaj sem opazko spregovoril, že me je povabilo: "Le pojdiva še mi dva!" Izgovarjanje je bilo zaman. Že sem se vrtel, da se mi je zdelo, najmanj šestdeset milij na uro. Naenkrat sem se znašel na stolu. Vprašal sem nekoga, če se ne bodo nehalni plesati, pa se mi nekdo zareži, da še nikdo ne pleše.

Prišel je Miklavž, otroci so ga težko privakovali, ker so tudi bili prvi na vrsti. Imel je velik koš in celo mene je poklical z besedami: "Ti si pa velik, zato ti moram več dati." Za vso prijaznost sem ga zagotovil, da ga običačem vsako leto. — A. Gorzen.

Glas pečnarice.

Carona, Kansas. — Spet bo prišel predpustni čas. Da ne bomo zdaj molčali kakor jazbec v briogu, ki še na svečnico pride pogledat, kaj bo še zima naredila.

Radi dela se ni treba pritoževati, ker ne poslušam, kdaj bo "Naht zavizlal". Kaj hočemo, ko je pa vse izčrpano. Le kak "dink" še dela, kjer gazijo do kolena v vodi in tvegajo življene.

Brala sem o podpori za rudarje, ko bo štrajk. Kako bo podpiral rudar, ki vse čase nič ne dela? Ce je pa kateri predelal tak snop pienice, jo bo predsem zase porabil in še če bo ostajalo, bo imel na raspolago za pomoč. Veliko jih je, ki še od zadnjega štrajka dolžni trgovinah, kako bodo potem porali druge?

očim vsem čitateljem srečno leto 1927, da bi si za novo žepe zaščiti in ne bo vsak kar skozi živenkjal. — Karica.

Prvi dopis dvajsetletnega člana.

Pittsburg, Kansas. — V Prostidom veliko nasvetov za izkušanje pravil glede bolniške pove, nisem pa v nji še čital, kar bi se meni zdelo ustreno in potrebno. To je, da v pravilih določili, kakšno zmožnost bolniških obiskovalcev. Obiskovalec bi moral bolnika vprašati, kdaj je bil pri tem zdravnik ali bolnik pri zdravniku. Kakšna in koliko travil mu je dal in kaj je travnik ukazal rabiti zdravila. Ce to bi moral na seji poročati, a ta način bi se lažje prepričil, da se bolnik ravna po zdravnikovih navodilih in ce želite oskrbiti ali le podpori.

Ces dvajset let sem član družva in redno obiskujem saj, ki se je zasedel z poročila o skovalcem, pa še danes so enača kot so bila pred dvajsetimi leti, namreč: Bojnika sem obiskal in ga našel v pravem redu. — Omeniti moram tudi, da je to jenoj prvi dopis, zato mislim, da nih kraljev! —

sem bil upravičen do prostora, v katerem sem izrazil svoje mnenje.

Srečno leto 1927 želim vsem čitateljem Prosvete. — Anton Zagari.

Zahvala rojakom na Chisholmu.

Cleveland, Ohio. — Po dolgem času se zopet oglašam v našem, meni priljubljenem listu "Prosveti", ker to je edini list, ki ga čitam z vso marljivostjo in komaj čakam, da ga dobim v roke. Ne morem si kaj, da se ne zahvalim svojim dragim prijateljem in prijateljicam ob času mojega bivanja v Chisholmu, Minn., kjer sem bil nad šest let. Kratko čas ali, reči moram, da sem bil priljubljen med tamkajšnjimi rojaki in med mojimi braći Sokoli. 15. novembra je bil moj zadnji veder na Chisholmu, bil sem v krogu družine v živahem pogovoru, in smo govorili različne domače stvari. Kar se odpro vrata in v hišo stopijo bratje "Sokoli", katerih sem bil presečen, prineso vsega seboj in razvil se je živahen pogovor. Zopet se odpro vrata in v sobo pridejo rojakinje in sestre z ještvinami, tako da je bilo vsega jesti in piti. In za vse to nisem jaz nič vedel. Kakšno veselo presečenje je bilo, ko je še godes prišel in to je naš dobrznani Frank Smok ml. Razvila se je prava domača zabava, ali za me je bilo to še več. Kaj takšega nisem privakoval. Tisoča hvala vsem, ki so žrtvovali čas in vse, kar je bilo prinešenega na ta krasni večer, ki ga bom imel globoko v spominu. Nadalje se moram zahvaliti za krasne govore na tem sestanku, bratu P. Krkinu, S. Orlicku, L. Poskvam. Najlepša hvala bratom in sestram Sokolicam za krasno darilo, ki mi ga je podaril brat podstarosta, to je zlat prstan s sokolskim monogramom. Dobil sem ga sem v Cleveland, katerega bom hranil v trojtem spominu.

Se enkrat tisočera hvala vsem. In vam kličem krepki sokolski nazdar! — Frank Te-kautz.

Popravek. — V dopisu št. 296 je bila pomota. Glasili bi se moralo, ne da je prizadeti otroka nosil in prodajal robo, temveč: "Kakor otroka nosi, tako si lahko kupi sveženj robe pa jo nosi po hišah prodajat." — Zorka Dovgan.

Knjževne novosti

Kajige Vodnikove družbe. Iz stare domovine so prišle knjige Vodnikove družbe, katere je ta nova književna organizacija s sedežem v Ljubljani letos prvič izdala. Vodnikova družba tekmuje s staro Mohorjevo družbo. V prvem letu je dobila nekaj čez 13,000 dlanov in izdala je štiri knjige, ki so: "Velika praktika" za leto 1927, "Pravica kladiva", povest, spisal Vladimir Levatik, "Beli mecesen", povest, spisal Juš Kozak in "Iz tajnosti prirode."

Vse knjige so primeroma teme in mehko vezane. "Velika praktika," ki je največja, ima nekaj velikih, podučnih člankov o električni, radiu, kinu itd., dalje so zemljepisne črte in presej slike. Nekaj spisov in slik je pa tudi takih, ki prav nič ne dvigajo "Velike praktike" nad predvojno koledarje Mohorjeve družbe, v katerih se je kar cedilo udanosti in poklonov presvetemu cesarju. — Levatikova "Pravica kladiva," ki temelji na resničnih dogodkih med vojno, bi bila veliko boljša, če bi bila manj orjunačka. Novi slovenski kovači, ki so dvignili kladivo pravice, niso nikakršni reformatorji supnikov v cerkev, niti slavopevcii kraljev, kadar potolico cesarja! Pravi kladivarji ne posnajo nobene licemerke razlike med dobrimi in slabimi fajmoštri ter med cesarji in kralji; ne poznavajo narodnih svečenikov ne narod-

je. — Omeniti moram tudi, da je to jenoj prvi dopis, zato mislim, da nih kraljev!

Najboljša knjiga med vsemi je "Iz tajnosti prirode." To je knjiga — posebno črtica, "Iz pravdavnih dni" v njej — kakršne preprosto slovensko ljudstvo še ni imelo in kakršna mu je potrebna kot slepevi vid. V lepi, poljudni besedi in slikah je tu povedan postopek sveta, življenja in človeka po najboljih znanstvenih virih. Tačnih knjig je treba Slovencem!

Knjige so vredne enega dolarja, kolikor znaša članarina za Ameriko.

3 polja vede

Najstarejši človek je bil v Egiptu?

Profesor James H. Breasted, znani egiptolog iz Chicaga, je rekel te dni, da prvi človek je bil Afričan, ki je živel v dolini ob Nilu davno prej predno so se prvi opici podobni ljudje pojavili v Evropi. Ta predzgodovinski rod v severovzhodnem kotu Afrike je razvila čudovito kulturo in industrije, katerih ni mogla Evropa nadkrititi dolge veke.

Prvi jamar (v podzemeljski votlini živeč človek) je bil v Egiptu, pravi Breasted. To avto trditve opira na izkopnine, na katere je naletel v dolini kraljev. Načel je zelo primitivno orodje iz krešilnika in fosilizirane odtise človeške noge v pečenku.

"Človek je živel v Egiptu tisočletja prej kot v Evropi," je dejal prof. Breasted. "Njegova okost je nismo našli, imamo pa njegovo kamneno orodje: več sto komadov odkrivenega kresilnika. Ta rod je bil vsekakor v sorodstvu z evropskim človekom, vendar pa je že imel visoko razvito industrijo ob času, ko se je pojavil Neanderthalec Heidelberg in Kromagnonec v Evropi."

Breasted je te dni odpotoval v Luxor, Egipt, kjer bo iskal nadaljnih dokazov za svojo teorijo. V njegovem delokrogu je tudi Palestina, kjer še ostane staro pravdavnih človeških rodov.

Fotografija glasu.

Zadnji teden je znanost dobila prvo fotografijo notranjega človeškega govornilnega mehanizma v teku normalnega govora. G. Oscar Russell, profesor na ohjški univerzi, je vzel to znamenito sliko. Dosegel je to s posebno napravo, ki je njegova iznajdba. Napravo, ki ima velikost navadnega svilčnika, je vtaknil človeku v usta in jo spojil z navadno kamero, ki je potem rekordirala govornilni organ v vseh potankostih.

Russell pravi, da je slika odkrila nekatere tajnosti vokalnega organa, ki se niso bile znane. Slika je pokazala, da so gotove teorije o človeškem glasu napovedne.

Umasne oči.

Dr. John M. Wheeler, medicinski profesor na newyorški univerzi, je po enoletnem eksperimentiranju odkril nova dejstva gledje očesa. Ko je dognal izvor in bistvo vseh sestavnih delov očesnega mehanizma, je naredil iz istih snovi umetno oko, ki ga je postavil v staklene posodico in zaprl v inkubator. Oko živi in sprejema vtis, to je vidi. Dr. Wheeler je s tem dokazal, da je mogoče poljubno ustvarjati močno in dobro oko v laboratorijsku in ga vcepliti človeku ali živali.

Vse kaže, da bo slepota kmanu popolnoma premagana. In tudi ljudje, katerim so oči opečale, bodo dobili nove, sveže oči.

Rastlina, ki raznjava potres.

Pred kratkim so odkrili na Kubi rastlino, ki zanesljivo napoveduje potres in vulkanske izbruhove. Znanstveno ime rastline je "abrus precatorius." Ime visoko in tenko steblo, ki pogaja mnoge veje z delikatno razvijenimi listi.

Nekaj dana pred tresenjem talisti izpremenje barvo ali pa se zvijejo; tudi veje se žalostno pobesijo, kakor da trpe vašed najrahnejšega gibanja tal, kar vpliva na tenko stebelce. Preiskava je odkrila, da je ta rastlina zelo občutljiva napram vzniku elektročemu ali magnetičnemu impulzu in se takoj zvije, če dobri najmanjši električni sunek. Učenjaki v Havani zdaj uporabljajo rastlino kot potresomer, in z dobrim uspehom.

ŽARKOMET

Kdo bi rad živel 1000 let?

Važnejše je vprašanje: Kako naj človek živi, da bo živel tisoč let?

Odgovor: Kadar se človek nauči pravilno misliti, delati, jesti, piti, spati in ljubit, pa bo lahko živel tisoč let in še več!

Danes še ne znamo tega. Vse to delamo preveč ali premalo; in kar je po našem mnenju zmerne, ni prav.

Dr. George A. Dorsey, ki bo prihodnji teden imel serijo predavanj v Chicagu, pravi:

"Pokopališča so polna ljudi, ki niso znali jesti in ki so prehitro drveli skozi življenje. Njihnice so poine ljudi radi tega, ker družba ne more priznati gotovih psiholoških dejstev. Veda ne more dokazati, da je kateri človek ali živel še kdaj umrl naravne smrti. Naravne smrti ni! V vsakem bitju sta dva procesa: obnavljanje in odmetvanje. Dokler je ravnovesje med temi procesoma, je življenje zasigurano. Človeški um ne sme trpeti stramežljivosti in strahu, če hoče živeti. Danšnji zakon (med možem in ženo) je treba radikalno izpremeniti. Razporoka in kontrola porodov sta potrebnii."

Kakor živi človek danes, je res čudno, da živi povprečno 50 let.

Bodite novi v novem letu!

Danes je staro leto. Jutri je novo. Staro leto, novo leto — bunk! To vas skupaj nič ne pomeni za ljudi, ki ostanejo starci po misljenu in nazorih kot so bili vaa starci in nova leta svojega življenja. Nov človek v novem času.

Taka mora biti resolucija.

Vprašanja ostanejo vprašanja. V Milwaukeeju pretresajo vprašanje: Ali more kristjanstvo izpremeniti obstoječe razmere?

Kje pa je kristjansko kristjanstvo? Ali je res, ljubi kristjan, da ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe? Like hell you do!

Kristjanstvo je hinavstvo št. 1. Takšno ostane, dokler ga ne izpremeni v totalnega mrlja razmere.

Privatni interes na vzhodu vsehli kanal

Stal bo enajst in pol milijona dolarjev. — A to je šele začetek. — Nasprotniki ljudske lastnine so čez noč postali in Savkov Pavil!

Washington, D. C. — Deset let so vzhodni privatni interesi izigravali razne poteze, preden se jim je posrečilo vsliti vladni kanal rta Coda. Senat je sprejel postavko za ureditev rek in pristavov in v tej postavki je tudi vsota \$11,500,000 za nakup kanala rta Cod.

Senatorji, ki podpirajo administracijo in so poznani kot odločni nasprotniki vsega vladnega podjetja, so se kar v eni modi spreobrnili, ker je administracija podpirala nakup kanala. Tridnevna debata v senatu je pokazala, da je družba bankrot, ki je lastovila in obratovala kanal. Kanal ne daje nobenega dobitka, ampak prinaša družbi veliko izgubo vsako leto in tako se je družba odločila, da ga prida ameriški vladni.

Kanal je bil otvorjen leta 1914 v Argovske avrhe. Ravnatelji in drugi upravni družbini uradniki so leto za letom priznavali, da kanal ni imel finančnih uspehov. Mornariški in armadni oficirji so izjavili pred odsekom, ako se kanal rabi v obrambne avrhe, da ga bo treba utrditi na obeh krajinah.

Senator Howell, ki je bil proti nakupu kanala, je omenil, da interes August Belmont, Thomas F. Ryan, Union Trust kompanija v New Yorku, zapušča Levi Morton in tvrdka N. M. Rothchild in sinovi v Londonu lastujejo 98 odstotkov delnic kanala družbe. Naglašal je, da se bo zdaj platalo za kanal \$11,500,000. Ali to je samo začetek, kajti kanal bo stal \$20,000,000 do \$40,000,000, da bo vpo-

Da — v pravih rokah.

Dragi K. T. B.! Zdaj še je prišlo "Pisanje polje" v prave roke! V Cernetove! Zdaj bo pa šlo, ker se bo tudi gnaj! Par košev ga je že pripeljal. Se strečo! — O. M., Terre Haute, Ind.

Nihče — ker je niso tak.

Kratko in jednato: Kdo je dobil nagrado v zadnjem kontstu za najboljšo karikaturo? — Radovednica.

Drugga uganka.

Skupine po petsto in še več ljudi imajo vsaka svojo luknjo, katero vedno masijo, a čim bolj je mašijo, tem večja je luknja. Kaj je to

RAZNE VESTI

VELIKE PREMOGOVE RE-

ZERVE.

Objetniki se pripravljajo za dne 1. aprila.

Chicago, Ill. — Tukajšnji tržci s premogom in tovarnarji se dobro založili s premogom, tudi drugje so tovarnarji in tržci nakopili velike rezerve, zaloge premoga. National Association poroča, da so v tem tednu v mesecu decembru producirali 13,600,000 ton premoga, ali en milijon manj, kot v prvem tednu meseca decembra. Normalno se uporabi tedensko po 10,000,000 ton premoga. Torej je bila projekcija vseeno za eno tretjino večja kot v normalnih časih. Objetniki in trgovci se pripravljajo za dne prvega aprila. To kaže mrzlično nakupljanje premogovih rezerv.

COOLIDGE APELIRA ZA MIR.

Trenton, N. J.—Predsednik Coolidge je v sredo v tem mestu ob priliku proslave 150-letnice George Washingtonove zmage v bitki pri Trentonu dejal v svojem govoru, da Amerika ne smeti ostati militarizirana dežela. Coolidge je apeliral na vše narode za moralno razroženje, in nimogrede je namignil, da se mora kmalu sklice druga konferenca za nadaljnjo razroževanje na morju. Nadalje je predsednik v svojem govoru slavil ameriško prosperitet, zagovarjal je nakupiščevanje bogastva v pravatih rokah ter apeliral na razvajljane, naj se bolj zanimajo o politiki.

BOMBARDIRAJO DEVERJA, NAJ KANDIDIRA.

ga župana obiskujejo skupine in deputacije, mu naklonjene ter ga naj se kandidira za župana Čikago.

Razne skupine in velenji posiljajo zastopnike k županu, ga silijo, naj ustavi, da župano za cikaške zasebnosti bombardiran kar ni.

Med zastopniki demokratov seveda tudi razne "odlične" sebe, kar da stvari večjo pomembnost, na Deverja pa tudi to vpliva, da mogoče privoli v župansko kandidaturo. Kakor se zagotovila, bo skoro gotovo danes sprejet valjeno mu kandidaturo. Demokratje upajajo, da dino z njim zmagajo v februarjih volitvah.

Za delavce ni pač velike važnosti, če zmaga republikanec ali demokrat, ker je to vseeno. Delavci bi morali postaviti svoje kandidate za mestne odbore in župana.

Nov ogrski denar.

Budapešta, 30. dec.—Ogrska je ta teden dobila nov denar, ki ga imenuje "pengo" in ki je vreden 17 ameriških centov. Na tisoč oseb v Budapešti je včeraj vsetilo banko in izmenjalo stare papirnate krone v nov denar. Judje so nosili krone kar v cuh in košarah, dobili pa so nekaj novih bankovec, ki so jih lahko vtaknili v žep.

(Tako izginja stara avstrijska krona. Samo v Čehoslovaki imajo še krone. V Avstriji imajo šilinge.)

Japonske oranže na trgu v Canadi.

Kingston, Ontario. — Ameriški konzul iz tega mesta poroča metijskemu departmantu, da na kanadski trg japonske oranže več časa v prodaji.

Japonske oranže so podobne angelinom, so majhne, sladke in skoro brez peškov. Zaboj takih oranž, ki vsebuje 80 oranž, stane \$2 in \$2.25.

Nemčija kupuje vedno več avtov.

Washington. — Trgovski departmanti poroča, da je zadnjegate Nemčija kupila veliko več avtov kot kdaj prej. Nakup se je izdal za 28 odstotkov.

APNENEC OHRANI ZOBVJE.

Prepreči gnitje in utrdi čeljusti.

Washington, D. C. — Generalni zdravnik zvezne vlade H. Cumming je objavil dne 27. t. m. navodila, kako zdraviti in ohraniti zobovje zdravo, da se prepreči gnitje in ohrani čeljusti zdrave.

Po daljšem poskušu je prišel Cumming do zaključka, da je apnenca voda najboljša za to zdravljenje.

Cumming pravi, da ima vsaka oseba dovolj apna, ako kupi navadnega, ki ga rabijo zidarji, za 5 centov za celo leto. On tudi trdi, da je navadno apno boljše kakor pa tisto, ki ga dobite v lekarnah že nalači pripravljeno, ker je rafinirano in pri tem procesu zgubi nekatere potrebne snovi. Radi tega pa je boljše rabiti navadno apno.

Navadno apno lahko zmeljete ali starete v prah ali moko. Po navadne skodelice zmletega apna postavite v prazno steklenico, ki drži en četrт galone (quart). Pretresite dobro ko ste dodali vodo v steklenico in potem pa pustite, da se apno u sede na dno.

Ko se je apno popolnoma u sedlo, odlijte vodo, nalijite zopet sveže vodo, dobro pretresite in zopet pustite, da se apno u sede. Potem zopet odlijte čisto vodo, nakar lahko ponovite ta proces sedemkrat, kar vam da, če hočete, šest ali sedem kvartov apne vode, ki jo potem rabite za čiščenje zob.

Dr. Cumming je dejal, da zato trebeci povzročajo veliko nadlega in gnitja zobovja. Mesto teh naj bi se rabilo svilnati trak 12 palcev dolg, ki naj se ga rabi med zobovjem, da se odpravi nepotrebno hrano, ki se nabere med zobi.

Apneno vodo pa se rabi takole: vzemite požirek te vode v ust ter jo po ustih siliti skozi zobovje, da se napravijo pene. To naj se ponavljaja še precej časa. Lahko se rabi pri tem delu tudi zobno sčetko, ko je dovolj pen v ustih. To je najboljše zdravilo zoper gnilne zobe.

RIBIČ, KI JE SNEDEL MRT. VEGA TOVARIŠA, OPROSCEN.

Na morju sta krožila osem dni, nakar je tovariš znored in umrl.

Los Angeles — Eli Kelly je danes izpovedal tukaj pred mrljiko poroto storijo, ki se ne da primerjati skoro nobeni. Kelly je star 69 let. Izjavil je, da je v resnici jedel koščke mesa svojega prijatelja ko je ta umrl vsled gladu, ko sta se zgubila na odprttem morju v malem čolnčku. Njegov tovariš James McKinley je bil star 68 let, ki je podlegel gladu in je tudi pred smrtno znored. Nahajala sta se v strašnem položaju.

Porota je Kellyja oprostila. Povedal je tudi, da sta s prijateljem naredila pogodbo, da tisti, kateri prej umrje, bo živeč lahko živel od mesa njegovega tovariša.

Francija ne mara tujezemskih kolonij.

Pariz, 30. dec.—Liga človeških pravic, zelo močna levicarska organizacija v Franciji, apelira na vlado, da razpusti inozemske naselbine, ki so se začele pojavitati na Francoskem povojni. Na južnozapadni strani so velike italijanske kolonije, dočim se v rudarskem okolišu na severu naseljujejo Poljaki, ki imajo svoje vasi, svoje duhovnike, šole in zdravnike ter se nočejo učiti francoščine. Francija ima danes več kot dva milijona inozemcev v svoji sredi.

Now film bo izdelan v Chicago.

Chicago. — V Congress teatru bodo pričeli dne 3. januarja izdelovati film, ki bo priy dopolnjen film v tem mestu, ker bo vseboval vse pritikine, ki jih rabijo v Hollywoodu. Ime filmu bo "A Chicago Boy". Ta film bo oskrbel Lubliner in Trinova gledališka družba.

Semiščniki proti vojni.

Milwaukee, Wis. — Semiščniki tega mesta so na svojem zborovanju odglasovali, da so proti vojni za "dobjek".

NADLEŽNI DIM MORA BITI ODPRAVLJEN.

Tudi poštno poslopje je deležno obdolžitve, da pomaga k dimu v mestu, kar pa je protipostavno.

Chicago. — Vsako večje mesto ima pred seboj problem, kako preprečiti nepotreben dim, ki se vali v gostih oblakih iz dimnikov tovaren in nebosežnikov. Sicer je v tem pogledu mesto že davno odločilo, da ne smejo tovarne kar tako brez vsakega ozira puščati dim v zrak, ki ga okuži in ki ga prebivalci vdihavajo, kar povzroča razne bolezni.

Zadnje čase je bilo zaznamovati tudi poštno poslopje, ki je last zvezne vlade, da se prav nič ne ozira na mestni odlok. Dim se pogosto vali iz dimnika tega poslopja. Je pa še veliko drugih poslopij, ki se ne ozirajo na mestne ordinance, temveč delajo kar se jim želijo. Le ako delavec naredi kak malo prestopek, tedaj pa takoj krik in kazen ga zadene.

Tudi pri te mskrbe, da primejo le male ribe, velike pa avobodno rajojo.

UVOZ BOŽIČNIH DREVES SE JE POTROJIL.

Velika pošiljatev iz New Brunswickska.

Frederikton, N. B. — Letos je pošiljatev božičnih dreves v Združenem države je narasla in se celo potrojila. Se nikdar v zgodovini ni bilo pošlanih toliko božičnih dreves v to deželo kakor letos.

Za te pošiljatve se ameriški agentje pridno zanimati že zgodaj v letu. Tako so šli v Kanado že julija meseca, da so pokupili drevesca in jih o pravem času spravili na ameriška tla. Kaj jih je privedlo, da so letos potrojili to pošiljanje, ni znano. Brez dvoma so špekulantje dobro prečrneli, da bodo povečano zarogalo tudi lahko spravili v denar.

V WASHINGTONU POJE ROLET A SVOJO PESEM.

Gonja je bila izvršena na osem igralnic.

Washington, D. C. — Policija je vprizorila senzačno gonjo na osem igralnic in je arretirala pet najst oseb. Več ko dve sto oseb je pa vknjiženih kot priče. Policija je zaplenila tudi veliko igralnih priprav.

Minimalne plače v sovjetski Uniji.

Moskva.—Sovjetska vlada je določila minimalne plače za gospodarske kategorie javnih uradnikov. Vsaka kategorija je razdeljena v pet končnih ozirom na krajevne življenske razmere. Nekatere mesečne plače v prvih petih končnih so slednje v dolarski valuti: učitelji v primarnih šolah \$22 in \$16, učitelji v srednjih šolah \$32.50 in \$22.50, zdravniki \$42.50 in \$32.50, lekarji in babilničarji \$22 in \$16, sodniki in pravljenci \$35 in \$25, predsedniki kmetijskih izvrševalnih odborov \$30 in \$21, člani teh odborov \$21 in \$14.50, policijski načelniki na deželi \$24 in \$17.50, podeželski politični \$18 in \$12.50.—73 odstotkov delavcev v mestih in 90 odstotkov delavcev na kmetiji ima največ \$40 mesečne plače.

Načrt za nova poslopja na Wacker bulevardu.

Chicago. — Edward Benét, ekspert arhitekture mesta Čikago, je izdelal in predložil svoj načrt pred lastniki in zastopniki posestev ob Wacker bulevardu. Dejal je, da bodo poslopja zgrajena tako, da ne bodo zgledala kot vrsta visokih zaboljev enake visočine, pač pa bodo unificirana v arhitekturi, ne pa v visočini in širini. Sedanja arhitektura zahteva počudna poslopja dvigajoča se v zrak, ki se zožujejo proti vrhu in ne da so tako široka na vrhu kot pri tleh.

Poljska gradi trgovske ladje.

Varsava. — Poljska vlada je ustanovila svoje trgovske brodovje, ko je postavila pod svojo zastavo pet ladij, ki prevažajo premog. To poročilo je prejel državni departmanti iz Varsave.

Seminiščniki proti vojni.

Milwaukee, Wis. — Seminiščniki tega mesta so na svojem zborovanju odglasovali, da so proti vojni za "dobjek".

Semiščniki proti vojni.

Milwaukee, Wis. — Seminiščniki tega mesta so na svojem zborovanju odglasovali, da so proti vojni za "dobjek".

Ivan Zorec:

MAŠČEVANJE

Mlada sta bila in poročena komaj tri leta. Življenje jima je bilo lepo ko sanje, solnce sreče in zdravja jima je sijalo na vso moč in rada sta se imela, da nikoli tega.

A Bog ju vendarle ni imel prav rad: otrok jima ni hotel zaupati, in to je bilo hudo za oba, posebno pa za mlado ženo.

Cakala sta in hrepela še leta in dan, a ko le ni bilo nič, sta obupala. Na solnce njune sreče so legale pege, sprva majhne, komaj vidne, kmalu že večje, prav grde.

Ljubezen, tista velika, vroča ljubezen je obnemagovala, bog Amor je pospravil sladke strelice, si obesil zlati lok čez ramo in čakal . . . čakal . . .

In tačas je strupen jezik pičil mlado ženico in ji je obrekel moža, češ da skače čez posvečene ojnice zadnjega zakramenta.

Ubožica saj je ustraila, potlej domovila, a naposled verjela in skoraj norela, od žalosti, ježe in sramu.

"Dusica, kaj ti je?" bi jo bil on rád miloval, ko je opazil njen veliko potrest.

A ona je molčala, se umikala in tiko jokala.

"Vae vemi: vse . ." mu je neki večer očital. "Ne misli, da sem tako neumna, kakor sem bila, ko sem ti slepo zaupala!"

"Žena, ljuba žena, kaj ti je?" se je ustraili. "Kako govoris, kaj vendar misliš?"

"Varaš me!" je brido litočil iz nje.

Prisegal ji je na vse bogove, da je ne vara, jo rotti, naj bi bila pametna in ne bi verjela več zdraham nego njemu, ki je še v sanjah nikoli ni žalil z nezvesto mislijo, pa si ni dala dopovedati, kar avoo je gonila, hñela in pretila.

"O, le čakaj! Prijatelja si dobim, maščujem se ti!"

"Dušica, dušica," se je smejal. "Tega ti nikoli ne boš storila . . . ti ne?"

"O, le čakaj, ti!" je hñela.

"Ne boš! Rad te imam, popolnoma ti zaupam!"

To bi ji bilo skoraj vzel sapo. Dobro se ji je zdelelo, da ji tako zaupa, a ljubezni njegovi ni več verjela, še jezilo jo je, ker misli, da se ne bi znala maščevati.

"Ne boš me preslepli!" je odrezala nevarni pogovor. "O, bom se maščevala, bom! Jutri se vržem prvemu možkemu, ki ga srecam! Prvemu, pa bodi kdor koli!"

Tako je rekla, stekla v spalnico in se zaklenila.

On, ki respi imel nič na vesti, kar se ne bi skladao s pošteno častjo dobrega zakonca, se je nasmehnil, čež živci in brezdelica in dolgas.

Zenica se je kmalu umirila, čeprav so ji misli hodile po izgubljenem raju domače sreče.

Ne, kar se je zarekla, ne bo storila. To on res prav sodi, I, kako bi mogla? A maščevati se mora, vendar mora . . . Pa kako? Aha! Na očetov dom mu pobegne za nekaj dni . . . O, da, to bo lepo, ko bo priklečpalil za začetek!

V takih mislih ji je potekala gluha, samotna, dolga in dolgočasna noc.

"Oh, kako sem nesrečna!" se je pomilovala.

Tako bi bil smel vzdihovati tudi njen mož, pa ni, ampak se je, ko so se vrata zaklenila za ženo, hudomučno nasmehnil in tiko porinil pred spalnico naslanjajoč in sedel vanj. Zdaj še je malo vzdihnil in se nas

sode, če bi ga zasčili, in bi ga lastnica predala orožnikom!

— Ce ne prinesem škatle, te om tepen.

Tako si je ponavljajal dečko šetove besede in si delal pogum.

Zmuznil se je na vrt, splezal

na odprto okno v pritličju in skrino stali sredi sobe. Kako

o je bil oče natančno opisal!...

Toda malo tat je ni ugnil

ugledovati. Mislij je samo na

četovo povelje, ki ga je moral

Izvršiti. Stopil je k omari z o-

predstom in jo je previdno od-

pri. Kupi prtičev so ležali pred

svetim. Porinil jih je v stran, se-

nečel globoko zanje in priviekel

riko skrinjico v kateri je za-

zenel denar, ležeč na bankov-

na: skromni prihranki štediji-

na gospodinjstva.

Deček je bil tako malo rado-

den, da je ni niti odpri. Gnal

ve je samo strah. Stiskal je

si plen in hotel zbežati.

Da pa je dosegel do okna, je

oral preko cele sobe, ki je šele

daj opazil njeno prijazno ti-

lo. Ves ganjen se je ustavil,

in je videl poleg velike postelje

na jekeno otroško posteljico z

je obrobljenimi rjuhami. Bila

je prasna in zelo se mu je ka-

r da čaka.

Tu so solze stopile v njegove

zoge, žalostne oči in ziskočil

njo;

Tudi jaz sem spal poleg

mame, ko sem bil čisto maj-

hen... Dobro še pomniti...

Obrnil se je in zapazil na ka-

proti žgočemu nebnu. Bela cesta teče

tu se, tu se približa progi, tam se oddalji

trut smeri našega pota — slavna Via Flaminia Rima.

Na nama je Orvieto.

raza nama je Chiusi.

In za nama so druga mesta po gricih. Njih

a nimajo pobojenih sten, stare utrdbe jih

vedno objemajo in čuvajo kakor v nevarnih

nagah, sledena, kakor ti skainati grici, na

katerih se dvigajo, in kakor vsa ta pokrajina.

Transimenko jezero. Veter mu ziblje

modre vode, žene valove od enega brega v da-

lijajo do drugega, in jim krasni grebene z belimi

čipkami.

All se vam ne zdi, da je to že plusquam-

perfectum, da zva bila v Rimu? — vpraša na-

Vrhkrat Sofija Petrovna zamišljeno skozi okno

ede na vznemirjeno planjave vodo.

Vlak leti in bobni.

Osamelji dvorci. Opaljeni nagri otroci se

okoli hiše. Oljčni nasadi, blagoslovjeni

Maradi. Storži koruze vise razobešeni po

mesta na gorskih temenih. Nekatera

na-dbe s strešicami in stoipovi.

Lassia, obrobljena od drevoredov, se

strani. In tam na obzoru špi-

ja Apeninov.

deliogi se plazi nekaka voda, tak

potok — florentinski Arno.

sem

kupele cerkev, opasana na ro-

rebi, campanile poleg, par

se o Firenzen, Florenca. In predno

trgo zapelje vlak pod obok ko-

plaga.

oči ura popoldne je. Sest ur-

let. Prenocila bova v Florenci.

zeta

lenna sediva pri table d' hote-

a sva po mestu. Snažno me-

sto. Krasno mesto. Ogleda-

Battisterio, bla ob Arnu in

oce. Stala sva tam pri gro-

itka, Macchiavellija, gledala

je včudovala vso to tiko krasoto

ljubjem še dolgo in dolgo po uli-

port ni Rim! — je vdihnila So-

ja, kar sem se oglašil kakor od-

tne Rim. — — — — —

Hino v vlaku. Ob šestih zjutraj

iz Florence. Vlak sopiba in

ja se v velikem loku v Ape-

olive, breskve, mandljeveci in

ravi, nasebine, mosteca na desno

ravi, njimi velikanska dolina z niz-

travi, nemnomo nebo razpeto nad

se to

akansko — — — — —

edorom. Gora za goro. Niti

travi živali. Divje gore, živeče

trase. Razjedeni njih boki in

lejo, kako je pač ondi ob času

Cezarja. Mestoma se pode potoki

va v slapovih navzdol. Pobočja

se revje, ki rase po njih se zdi,

akor ne zdrči dol, temena, štrleča

nebo, so gola. Tako sva

et, nād par tedni in tako jih vidi-

skati in

Omar — — — — —

Jenoj prihodnjih.

minu celo vrsto razpostavljenih fotografij, med njimi mlado ženo s kodrastim detetom v narociju. Začudene oči tatiča se niso mogle ločiti od nje. Bil je tako zmeden, da ni slišal, kako so vrata odprla.

Vstopila je mlada žena.

Toda ceprav je videla odprt omara in skrinjico v tacičevih rokah, vendar ni takoj zavila. Ostrmela je ob pogledu na dečka, ki je stal zamknjen pred fotografijo in jo je prav tisti mah prijal in začel poljubljati.

Dolg trenutek se ni ganila, dokler ni nenašoma deček postavil fotografije nazaj, skočil k omari in zopet vtaknil skrinjico vanjo.

— Naj me te tepe, je zamršil odločno.

Tedaj mu je pa lahko položila roko na ramo.

— Kdo si, mal? In zakaj si poljubljal to fotografijo? Je vprašala z drhtečim glasom.

Poskočil je, toda ni zbežal. Pogledal je prej njo in spet fotografijo.

In zdaj je iztegnil ročice proti njej in vzliknil:

— Mama!

Rezek žvižg se je zadul in možak, ki je stal na vogalu, je zbežal. Kmalu nato je zginil v gozdu.

Tem slabščišči se je jezik. Škoda samo denarja. Fanta bodo spravili v sirotišnico...

Upam, da ga ne bo spoznala. Zrastel je od dne, ko sem jo zapustil in odvedel fanta in denar. Dobro sem ji bil posvetil.

— Ne boj se, mama!... Ni sem začivilgal, da ga priklicem. Ravno narobe! Zato, da zbeži.

Toda čuj, meni mora odpustiti, da sem hotel vzeti skrinjico. Dejal je, da bom tepen, čemu je ne prinesen.

Mati je sedela na posteljo, držala zopet najdeno dete na kolenih in ga neprestano poljubljala:

— Ne boš tepen, dragec moj zlati... Danes zvečer boš spal v svoji posteljici; postiljala sem jo vsak večer, ko sem mislila na te in te čakala... In sedaj si prišel... Kako srčno me je storil tvoj budobni oče s tem, da me je hotel napraviti še bolj ne-srečno!

NAS ZASTOPNIK

Frank Lukancič, sedaj potuje v državi Penna, ter nabira naročnike za list Prosveta, prodaja knjige Književne Matice S. N. P. J. in deluje za našo stvar. Tem potom priporočamo rojakom, da mu gredo na roko in mu pomagajo pri agitaciji. — Philip Godina, upravitelj.

NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (Nov. 30-1926) pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Ponovite jo pravočasno, da vam lista ne ustavimo. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljeno, ker ni bil plačan. Ako je vam list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljeno vaš napačni naslov. Plišite nam dopisnice in navedite starci in novi naslov.

Nadi zastopniki so vam društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. doplačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago in Cicero za leto \$6.50, pol leta \$3.25, za Jane \$5.50.

Za Evropo stane za pol leto \$4.00, na vse leto pa \$8.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70. Člani doplačajo samo 50c za poštnino.

Naročnino lahko trdi na naslov:

UPRAVNOSTVO

"PROSVETA"

2657 S. Lawndale Ave.

CHICAGO, ILL.

NAZNANILO DRUŠVENIM TAJNIKOM.

Iz upravnosti Književne Matice S. N. P. J. smo poslali račun na vse društva S. N. P. J. glede knjig Ameriški Slovenci, in upamo, da ste jih vse prejeli. Nekatera društva so knjige prodala in naročili so še več knjig. Druga društva zoper niso prodali nobene knjige in sedaj učinkujejo kaj naj store s knjigami.

Mi apeliramo na vse društva, oziroma na društvene tajnike, kateri niso prodali knjig Ameriški Slovenci, da naj knjige obdržijo toliko časa, da se bodo razprodale.

Nam nazaj jih ni treba pošljati, temveč jih obdržite pri društvu, da se bodo prodale kar bodo razmere ugodne zato.

Z bratiskim pozdravom za Književno Matico, S. N. P. J.

Philip Godina, upravitelj.

KLOBASE KRAJSKE KLOBASE

Zoper razpoljil po vse Ameriki izvrstne klobase, kakor je že tako razpoljil zmanj, da so bile moje klobase izvrstne vsako leto, in leta pa bodo bol